

Verslagen

De excursies

Siberisch lijden bij Fochtelo

21 december 1996

door H. Rollema

Op de ochtend van de overgang tussen herfst en winter, 21 december, was het zwaar ontwaken. De dekens waren al bijna zo stijf bevroren als een deur. Wat doet een mens dan nog in Groningen? Hoe grote vergissing om niet mee te trekken met Boerenzwaluwen. Zat ik maar in Afrika!

Maar wat zeg ik: ... zwaluwen ... trekscènes. Is er niet een Avifauna-excursie met warme toezeggingen voor Smelleken, Klapster, Kleine en Wilde Zwanen? Dan moet ik maar even iets veranderen met de poelier en z'n kerstpakket.

Zo vertrok ik met zestien anderen naar een kale vlakte die niet alleen besneeuwd, maar ook winderig was: het Fochteloërveen in snij-dende omstandigheden. Een normaal mens had halverwege een restaurant ingepland, maar dat kon er nu niet af. Sterker nog: de helft van de excursisten was vergeten om brood mee te nemen; als gulle uitdeler kreeg ik zelf ook honger.

En überhaupt klopte van de aankondiging al weinig: de toegezegde soorten waren massaal afwezig! In plaats daarvan een doodse sneeuwvlakte waaronder hoogveen met duizend adders in winterslaap schijnt te liggen. Ze kunnen me wat. Bestuur: zet in het vervolg bij de excursie-aankondigingen in de Gors: "Aan deze tekst kunnen geen rechten worden ontleend". Wees blij dat ik een goedzak ben, anders hingen jullie!

Maar goed: de gids hulde zich in anonimiteit en verried zich pas toen hij in een goed gesprek mij veel bijzonderheden over de plaatselijke vogels kon vertellen. Op een (bevroren) plas hadden eens Kokmeeuwen en Geoorde Futen gebroed totdat de ongehoorde vossenplaag die dit gebied teistert, er een eind

aan had gemaakt.

Gelukkig zagen we langs de rand van het gebied actieve wildbeheerders die de schade vanuit hutjes bestreden. Merkwaaardig genoeg wilde men mij niet de gelegenheid geven om van de groene heren een verse Rietgans te kopen. Ware ik niet met de excursie meegegaan dan had ik er een bij mijn poelier gehaald. Kerst is voor mij niet af zonder gans.

Hoewel het bestuur in voorkomende gevallen de catering en het soortenaanbod stellig moet verbeteren, kan ik het niet laten om één compliment te maken. De anonieme leider had in drie gevallen gezorgd voor een wonderschone belichting. Dat zijn kleurenvoorliefde erg eenzijdig is, zij hem vergeven. Want het betrof in alle gevallen geelgroene vogels in superbe zonnebestraling. Geloof me, lezer, een geelgroen veertje kan zowel op een vrouwtje Kruisbek, Sijs als Geelgors zitten! We zagen namelijk eerst een groep Kruisbekken in een larix (met behalve de vrouwtjes ook een paar rode mannetjes en grijze eerstejaars), daarna elf Geelgorzen in stro op een aardappelbult en tenslotte dertig Sijsen druk in de weer met elzeppoppen.

Het gesmeerd functioneren van de belichtingsopstellingen geeft een hoopvolle indruk van de PR van de organisatie die het Fochteloërveen beheert. Een andere aanwijzing van dit degelijke perfectionisme was de melding dat een voorlichtingsbord gesloopt zou worden: de kleuren voldoen niet meer aan de nieuwste huisstijl. Daaraan merkten we: de bedoelingen zijn goed, maar de af te leggen weg is nog lang. We zullen onze suggesties ter verbetering nog eens opsommen:

- * zorg voor mensvriendelijke weersomstandigheden tijdens excursies;
- * regel dat de aangekondigde soorten gezien worden;
- * bouw halverwege de route een verwarmd restaurant;
- * controleer dat de deelnemers brood bij zich

hebben;

- * maak de leiding als zodanig herkenbaar (bijv. door een rode paraplu);
- * geef de wildbeheerders gelegenheid om streekeigen produkten te verkopen (Fochteloër vossenbont, verse gans);
- * pas de nieuwste huisstijl toe.

Op deze manier zal ook een besneeuwde vlakte een eldorado voor de vogelaar worden.